

Regisztráció

A Transkribus használatához **regisztrálni kell** a Transkribus webhelyén:

<https://transkribus.eu/Transkribus/>

A regisztrációhoz meg kell adnod a neved, e-mail címed és el kell fogadnod a Transkribus felhasználói megállapodást.

Ha módosítani kell a jelszavad, akkor megteheted, ha bejelentkezel a Transkribus webhelyre. Fiókod törléséhez küldj egy üzenetet a következő címre: email@transkribus.eu

Letöltés

Töltsd le a Transkribus-t

- Miután regisztráltál egy fiókra, ingyenesen **letöltheted a Transkribus-t a weboldalon** (Download version 1.10 gomb).
- Ha a letöltés sikertelen - töltsd le a legfrissebb kiadást innen: [alternatív letöltési hely](#)

Támogatott operációs rendszerek

- A Transkribus platformfüggetlen, Windows, Mac és Linux rendszereken is fut.
- A Transkribus Java nyelven íródott. A Transkribus működéséhez telepítened kell a legújabb Java 8-at a számítógépedre. Ez a legtöbb számítógép esetében érvényes.
- A Java 8-t innen szerezheted be: <https://java.com/de/download/manual.jsp#win>
- Ha ellenőrizned kell a Java verziót: https://java.com/en/download/help/version_manual.xml

Csomagold ki a ZIP fájlt

- **A letöltés után ZIP fájl jelenik meg a számítógép letöltési könyvtárában.**
- **Csomagold ki a fájlt (pl. jobb egérgomb: Összes kibontása),** mielőtt elindítod a futtatható (.exe) fájlt.

Futtasd a Transkribust egy futtatható fájl segítségével: .exe, .command, .sh

- **Nyisd meg a Transkribus könyvtárat.** Itt megtalálod az operációs rendszer futtatható fájljait.
- **Indítsd el a** Transkribust a felhasználói felületről dupla kattintással:
 - **Windows:** Transkribus.bat vagy használd a **Transkribus.exe** fájlt
 - Mac OS - Apple: **Transkribus.command**
 - Linux: **Transkribus.sh**

Megjegyzések az első indításhoz Linuxon

- Ha az operációs rendszer Ubuntu 17.04 (vagy azon alapszik), akkor a libwebkit telepítésére is szükség van:

```
sudo apt install libwebkitgtk-1.0-0
```

Megjegyzések az első indításhoz Windows rendszeren

- **Ha nincs „Rendszergazda” jogod, a Windows figyelmeztető üzenetet küld, például: “A Windows megvédte számítógépét” stb.**
- **Ne erősítsd meg, hanem lépj a "További információk" oldalra.** Megállapodhatsz abban, hogy ez nem rosszindulatú program, és hogy a Transkribus programot futtatni akarsz a számítógépen (kattints a **“Mindenképpen futtat”** gombra).

Megjegyzések az első indításhoz a MAC-on

- Ha először futtatod a programot, akkor előfordulhat, hogy nem indul el, mert nem aláírt alkalmazás ("... nem nyitható meg, mert egy ismeretlen fejlesztőtől származik" üzenet)
- Ebben az esetben kattints a jobb gombbal (vagy a vezérlőgombbal) az alkalmazásra, és válaszd az „Open” lehetőséget. A megjelenő párbeszédpanelen kattints újra a "Megnyitás" gombra!
- Vagy kattints a jobb egérgombbal a Track Pad-ra a Kontextus menü megnyitásához, és adj hozzá biztonsági kivételt a Transkribus-hoz.

Belépés

Indítsd el a Transkribus alkalmazást.

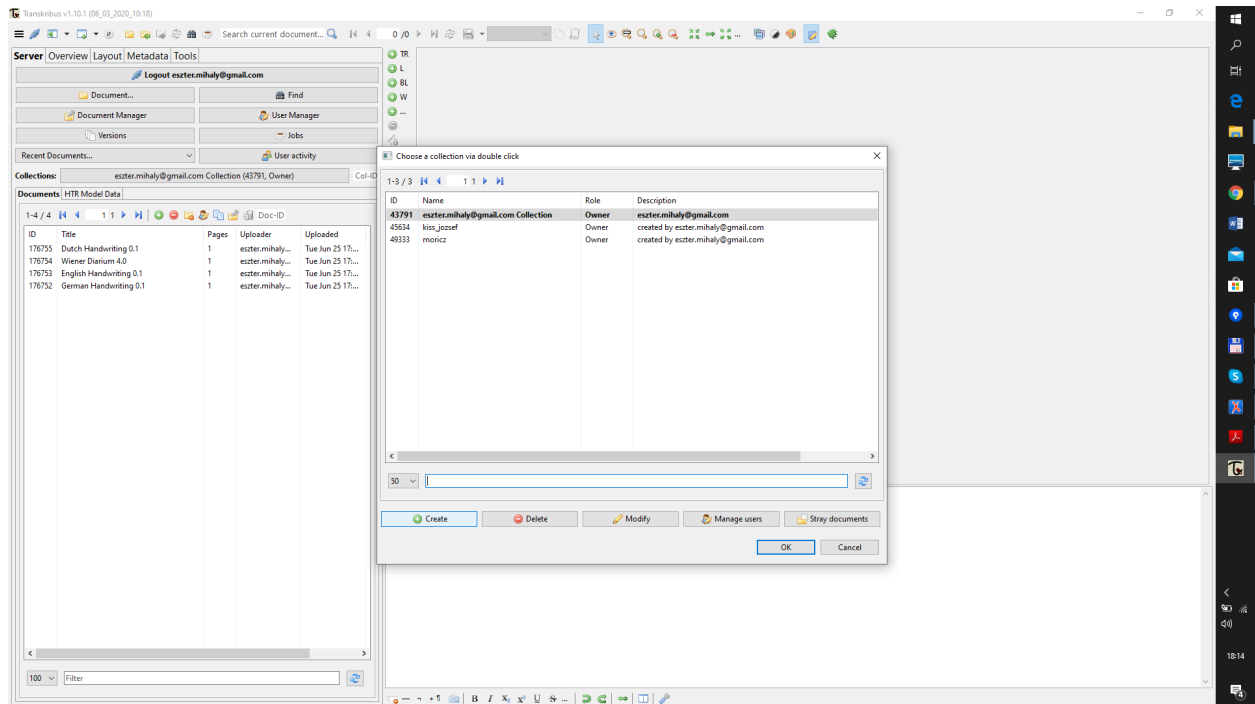
A **“Log in”** gombra kattintva a regisztrációnál megadott adataiddal lépj be.

Hozzáférést fogsz kapni az e-mail címed alapján elnevezett magángyűjteményhez (Collection).

Ez a gyűjtemény néhány tesztdokumentumot tartalmaz, amelyekkel kísérletezhetsz.

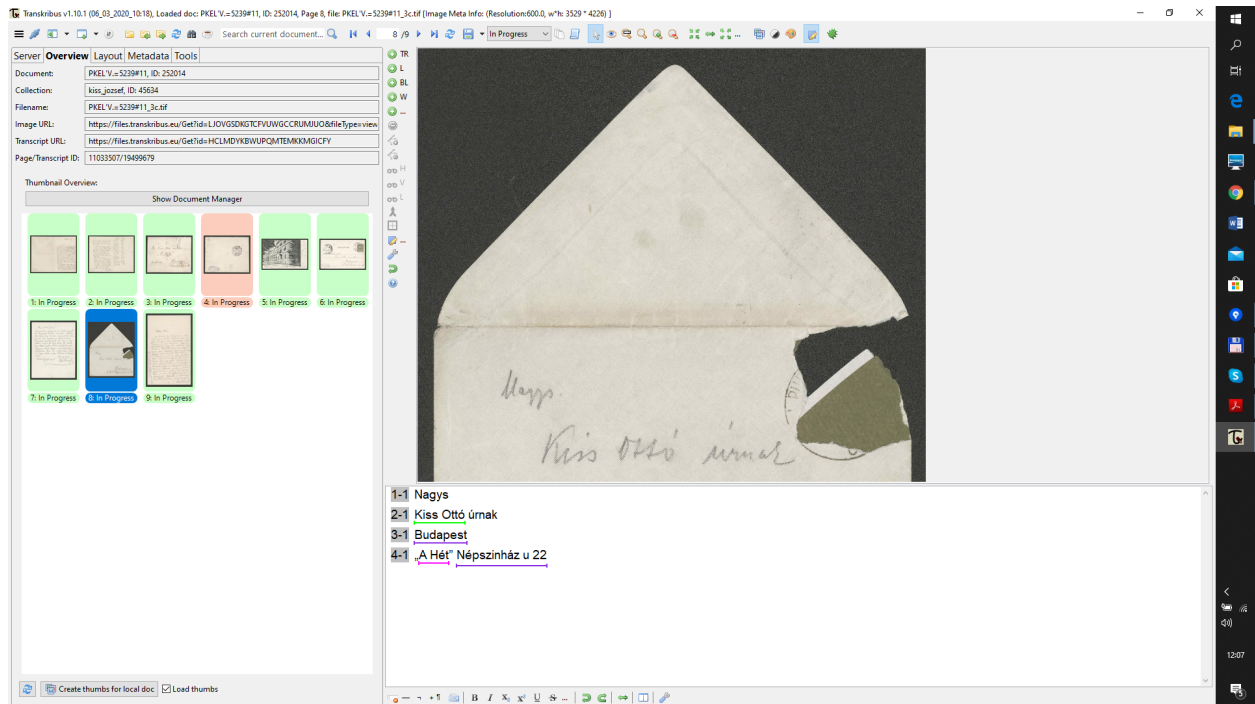
Gyűjtemény kiválasztása, dokumentum betöltése

A „Server” fül (amin most állsz) „Collections” gombjára kattintva láthatod a gyűjteményeidet.

Válaszd ki a gyűjteményt, amivel dolgozni szeretnél, és kattints az “OK” gombra.

Ekkor automatikusan betöltődnek a gyűjteményben lévő dokumentumok, amelyeket a bal oldali listában látsz. A listából dupla kattintással betöltheted a kívánt dokumentumot.

[Szegmentálás]

A szöveg átírása előtt minden képet szegmentálni kell, ami azt jelenti, hogy be kell jelölni a képen a különböző szövegterületeket (pl. bekezdés, sor).

A szegmentálás menetét [itt](#) találod.

Szöveg átírása

A szöveg átírása előtt az első lépés a szegmentálás ellenőrzése. Ha szerinted valami nem helyesen van szegmentálva, küldd vissza a dokumentumot a szegmentálónak a megjegyzéssel. Fontos, hogy az egy dokumentumhoz tartozó összes képet nézd végig, mielőtt megkezdéd az átírást!

A képet az egérrel tudod mozgatni (a bal egérgombot lenyomva tartva).

FONTOS!

A felső menüsorban kattints a szem ikonra, és szedd ki az összes pipát a négyzetekből! (Ez azért nagyon fontos, hogy a szegmentálással beállított szövegterületek elhelyezkedése ne hogy megváltozzon a kép mozgatásával!)

Így látni fogod, hogy ahol szövegszerkesztőben tartasz, az hol található a képen.

FONTOS!

Ekkor azonban nagyon ügyelj arra, hogy a kép mozgatásakor csak olyan helyre kattints, ahol nincs keretezés! (Különben a sorokat meghatározó területet fogod elmozdítani.)

Ha már nincs feltétlenül szükség a sorok beazonosítására, szedd ki a pipát az előbb említett helyről!

A kép nagyításához használhatod az egér scroll gombját, illetve a felső menüsorban a “Zoom in”, “Zoom out” gombokat.

The screenshot displays the Transkribus v1.10.1 interface. The main window shows a handwritten document with the following text:

A Bácskai Hírlap
t. Szerkesztőségének
Szabadkán,
Fölkérem e sorok közlésére.
Az ellenem itt-ott felmerülő kiro-

The left sidebar contains a 'Tags of current Transcript' table with the following data:

Tag	Value	Text	Properties
1	organization	Bácskai Hírlap	A Bácskai Hírlap t. Szerkesztőségének
2	textStyle	Szabadkán	Szabadkán
3	place	Szabadka	Szabadkán
4	person	Kiss József	Kiss József
5	place	Bp.	Bp. 1904 decz 20.
6	date	1904 decz 20.	Bp. 1904 decz 20.

The bottom right pane shows a list of identified elements with their corresponding tags and bounding boxes:

- 1-1 A Bácskai Hírlap
- 1-2 t. Szerkesztőségének
- 2-1 Szabadkán
- 3-1 Fölkérem e sorok közlésére.
- 3-2 Az ellenem itt-ott felmerülő kiro-
- 3-3 hanásokra, soha sem szoktam
- 3-4 reflektálni. Ez uttal azonban
- 3-5 miután Önöknél kiváló gondozás

Egy adott kisebb terület nagyításához hasznos funkció még a “Zoom selection mode” funkció, amivel (bal egérgombot lenyomva tartva) kijelölheted a képen a nagyítani kívánt területet :

Transkribus v1.10.1 (06_03_2020, 10:18), Loaded doc: PKEL V=523942, ID: 227945, Page 1, file: PKEL V=523942.tif [Image Meta Info: (Resolution:600,0, w'h: 2846 * 4504)] [current line: w'h: 1862 * 229]

Server Overview Layout Metadata Tools

Document Structural Textual Comments

Tags of current Transcript

Tag	Value	Text	Properties
1 organization	Bácskai Hírlap	A Bácskai Hírlap t. Szerkesztőségére	undefined: true
2 textStyle	Szabadkán	Szabadkán	
3 place	Szabadka	Szabadkán	
4 person	Kiss József	Kiss József	
5 place	Bp.	Bp. 1904 decz 20.	
6 date	1904 decz 20.	Bp. 1904 decz 20.	year: 0 day: 0 mo:

Tags

All Tags

Tag specification	Color	Shortcut
organization		
person		
place		
stc		
speech		
supplied		
unclear		
work		

Props for tag: no tag selected

Previous Next Apply to selected

Zoom selection mode

A Bácskai Hírlap
t. Szerkesztőségére
Szabadkán,
Tiszántúl, 1904. 12. 20.

1-1 A Bácskai Hírlap
1-2 t. Szerkesztőségének
2-1 Szabadkán
3-1 Fölkérem e sorok közlésére
3-2 Az ellenem itt-ott felmerülő kiro-
3-3 hanásokra, soha sem szoktam
3-4 reflektálni. Ez uttal azonban
3-5 miután Önöknél kiváló gondozás

Illetve használhatsz nagyítót is:

Transkribus v1.10.1 (06_03_2020, 10:18), Loaded doc: PKEL V=523942, ID: 227945, Page 1, file: PKEL V=523942.tif [Image Meta Info: (Resolution:600,0, w'h: 2846 * 4504)] [current line: w'h: 1862 * 229]

Server Overview Layout Metadata Tools

Document Structural Textual Comments

Tags of current Transcript

Tag	Value	Text	Properties
1 organization	Bácskai Hírlap	A Bácskai Hírlap t. Szerkesztőségére	undefined: true
2 textStyle	Szabadkán	Szabadkán	
3 place	Szabadka	Szabadkán	
4 person	Kiss József	Kiss József	
5 place	Bp.	Bp. 1904 decz 20.	
6 date	1904 decz 20.	Bp. 1904 decz 20.	year: 0 day: 0 mo:

Tags

All Tags

Tag specification	Color	Shortcut
organization		
person		
place		
stc		
speech		
supplied		
unclear		
work		

Props for tag: no tag selected

Previous Next Apply to selected

Loupe mode

A Bácskai Hírlap
t. Szerkesztőségére
Szabadkán,
Tiszántúl, 1904. 12. 20.

1-1 A Bácskai Hírlap
1-2 t. Szerkesztőségének
2-1 Szabadkán
3-1 Fölkérem e sorok közlésére
3-2 Az ellenem itt-ott felmerülő kiro-
3-3 hanásokra, soha sem szoktam
3-4 reflektálni. Ez uttal azonban
3-5 miután Önöknél kiváló gondozás

Ha ki akarsz lépni a "Zoom selection", illetve a Nagyítós mode-okból, nyomd meg az Esc gombot a billentyűzeteden.

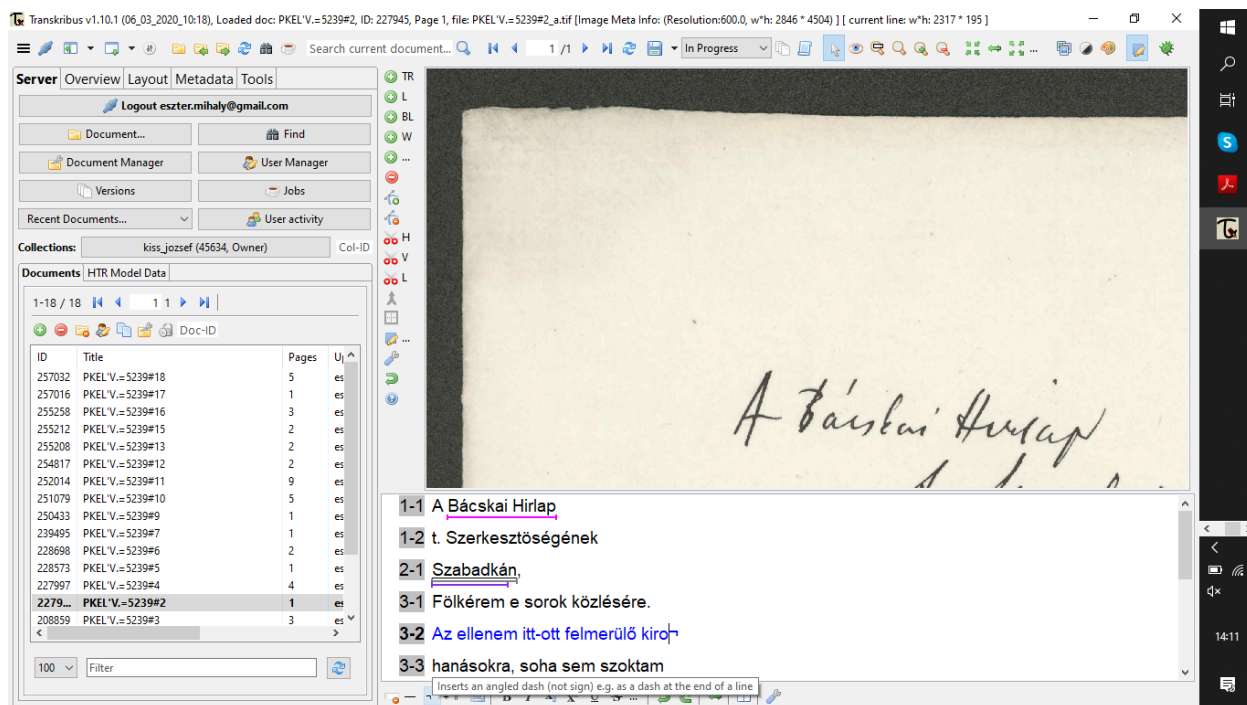
Ha már van átírt szöveg a képhez, akkor az alsó ablakban javíthatod.

Ha nincs, elkezdheted **soranként** az átírást.

Jelenleg betűhív átíratot készítünk.

A szövegszerkesztő ablak alján találsz **szövegszerkesztő gombokat**, ezek közül használhatod a félkövér, dőlt, aláhúzott, áthúzott, felsőindex, alsóindex formázásokat, a “...” gombra kattintva a smallcaps, ritkított (letter spaced) formázásokat. Hasznos lehet még a “virtual keyboards” használata is, ha speciális karaktereket szeretnél beírni, ehhez kattints a billentyűzet ikonra.

A **sorok végén elválasztott szavak esetén használd az “angled dash” gombot**:

Bizonyos esetekben (rövidítés, betoldás, olvashatatlan szövegrész, hiba, helyreállított szövegrész, bizonytalan olvasat) **az átírt szöveget taggel is el kell látnod**. Ennek módját lásd a következő fejezetben.

Mentsd el a munkád a felső menüsorban található **lemez ikonnal**.

Ha elérkeztél egy adott munkafázis végéhez:

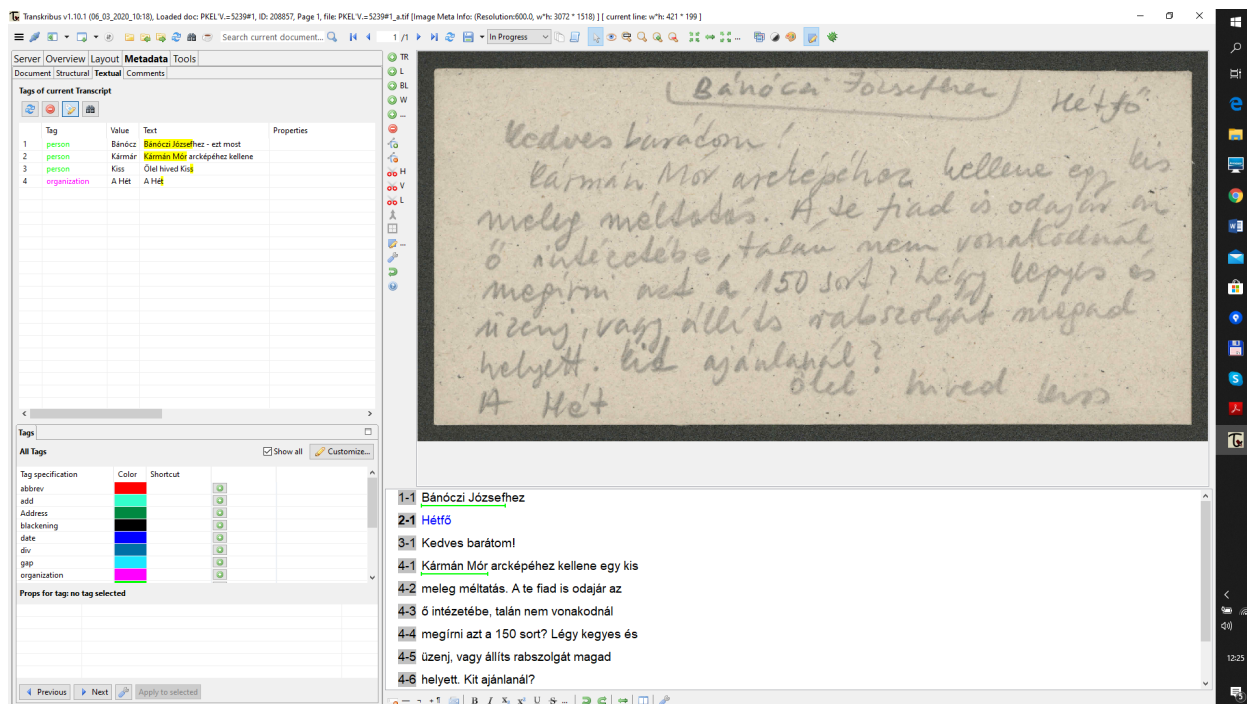
Ha kész vagy egy adott munkafázissal, a felső menüsorban a lemez ikon mellett kattints a kis nyílra, a legördülő menüben válaszd a “Save with commit message” feliratot.

Tagelés

A bal oldali panelen a **“Metadata”** fülre kattintva válaszd az alatta megjelenő fülek közül a **“Textual”** feliratút.

A panel felső felében fogod látni az ún. tageket, amelyekkel a szöveg egyes részeit elláttad.

A panel alsó felében választhatsz a tagek listájából. Pipáld ki a **“Show all”** kockát, ekkor megjelenik az összes használható tag listája.

A **tagek definícióját** lásd [itt](#).

A tagek használata

Példa:

Ha szeretnéd megadni a szövegben, hogy “Kármán Mór” egy személy, **jelöld ki** az átírt szövegedben a nevet, majd a bal oldalon lévő alsó **listából keresd meg** a “person” feliratot, és **kattints a mellette lévő zöld + ikonra**. A felső listában azonnal meg is fog jelenni, hogy a szövegedben szerepel egy person tag, mi áll benne, és mi a szövegkörnyezete.

Transkribus v1.10.1 (06_03_2020_10:18), Loaded doc: PKEL V=5239#1, ID: 208857, Page 1, file: PKEL V=5239#1_a.tif [Image Meta Info: (Resolution:600,0, w:h: 3072 * 1518)] [current line: w:h: 2484 * 250]

Server Overview Layout Metadata Tools

Document Structural Textual Comments

Tags of current Transcript

Tag	Value	Text	Properties
1 person	Bánócai József	Bánócai Józsefhez	
2 person	Kármán Mór	Kármán Mór arcképéhez kellene	
3 person	Kiss	Ölel hível Kiss	
4 organization	A Het	A Het	

Tags

All Tags

Tag specification

Tag	Color	Shortcut
div		
gap		
organization		
person		
place		
sic		
speech		
supplied		

Props for tag 'person' - value: 'Kármán Mór'

dateOfBirth
dateOfDeath
firstname
lastname
notice
occupation

Previous Next Apply to selected

1-1 Bánócai Józsefhez
2-1 Hétfő
Kedves barátom!
4-1 Kármán Mór arcképéhez kellene egy kis
4-2 meleg méltatás. A te fiad is odajár az
4-3 ő intézetébe, talán nem vonakodnál
4-4 megírni azt a 150 sort? Légy kegyes és
4-5 üzenj, vagy állíts rabszolgát magad
4-6 helyett. Kit ajánlanál?

Ha ki szeretnél törölni egy taget, akkor a bal oldali panel felső felén a listából válaszd ki, és kattints a törlés ikonjára:

Transkribus v1.10.1 (06_03_2020_10:18), Loaded doc: PKEL V=5239#1, ID: 208857, Page 1, file: PKEL V=5239#1_a.tif [Image Meta Info: (Resolution:600,0, w:h: 3072 * 1518)] [current line: w:h: 2484 * 250]

Server Overview Layout Metadata Tools

Document Structural Textual Comments

Tags of current Transcript

Deletes the selected tags from the list

Tag	Value	Text	Properties
1 person	Bánócai József	Bánócai Józsefhez	
2 person	Kármán Mór	Kármán Mór arcképéhez kellene	
3 person	Kiss	Ölel hível Kiss	
4 organization	A Het	A Het	

Tags

All Tags

Tag specification

Tag	Color	Shortcut
div		
gap		
organization		
person		
place		
sic		
speech		
supplied		

Props for tag 'person' - value: 'Kármán Mór'

dateOfBirth
dateOfDeath
firstname
lastname
notice
occupation

Previous Next Apply to selected

1-1 Bánócai Józsefhez
2-1 Hétfő
3-1 Kedves barátom!
4-1 Kármán Mór arcképéhez kellene egy kis
4-2 meleg méltatás. A te fiad is odajár az
4-3 ő intézetébe, talán nem vonakodnál
4-4 megírni azt a 150 sort? Légy kegyes és
4-5 üzenj, vagy állíts rabszolgát magad
4-6 helyett. Kit ajánlanál?

Ugyanígy működik a tagelés a textológiai tagek esetében is. Például ha jelölni szeretnéd, hogy valami rövidítés, akkor kijelölés után az 'abbrev' taggel kell ellátnod.

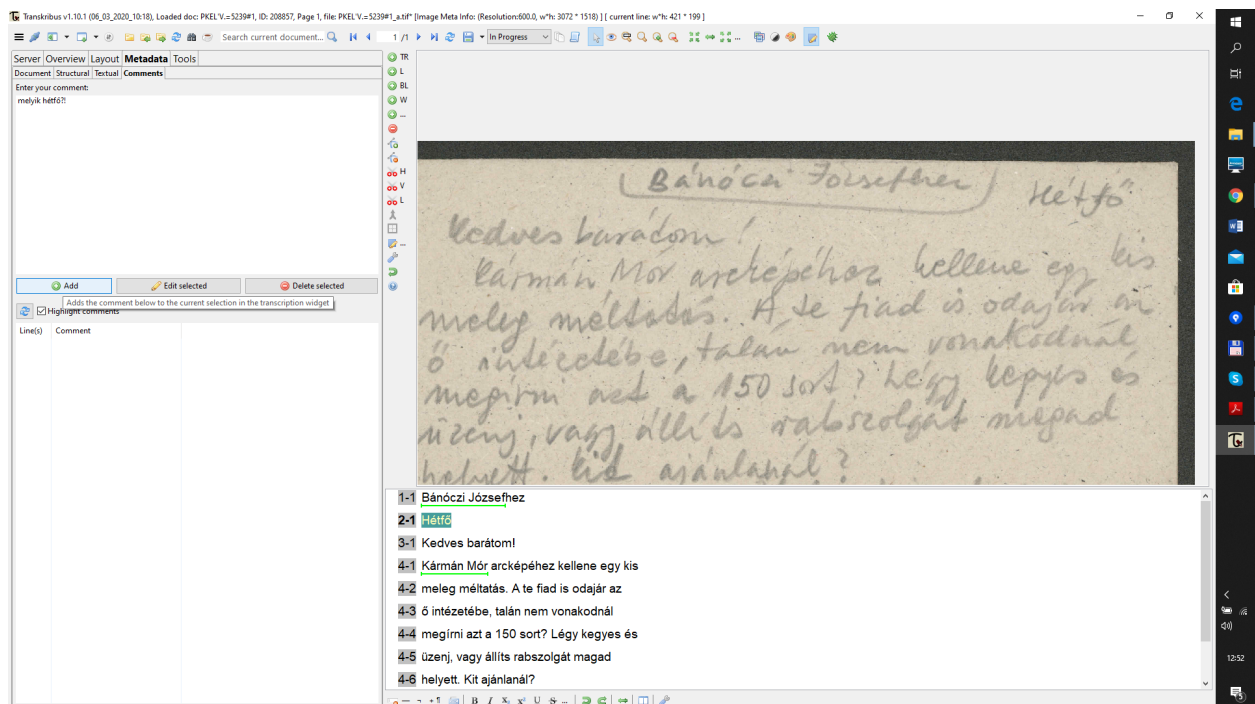
Az ún. üres tagek esetében (pl. gap) nem kell kijelölni semmit, csak a megfelelő szöveghelyre beilleszteni a taget (hiszen ebben az esetben csak jelölni szeretnénk az olvashatatlan szövegrész helyét).

Megjegyzések

Lehetőség van arra, hogy a szöveg egyes részeihez megjegyzéseket is fűzz.

A bal oldali panelen a **“Metadata”** fülre kattintva válaszd az alatta lévő fülek közül a **“Comments”** feliratút.

Az átírt szövegedben **jelöld ki a szövegrészt**, amihez megjegyzést szeretnél fűzni, majd a bal oldali panel felső részébe **írd be** a megjegyzést, és kattints az **Add** gombra.

A bal oldali panel alsó részében láthatod az eddigi megjegyzéseid listáját, abból választva tovább szerkesztheted (“Edit selected” gomb) vagy törölheted (“Delete selected” gomb) a kiválasztott megjegyzést.